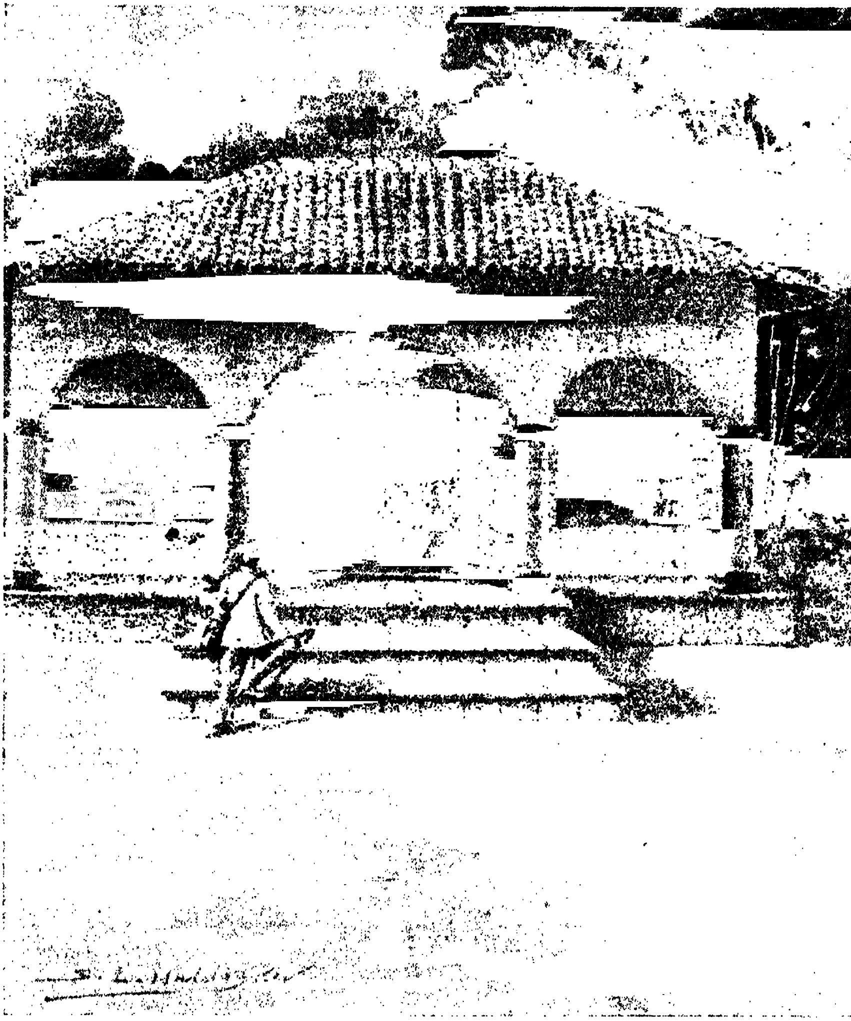
MY FIRST STEPS IN ENGLISH
BOOK I

MACMILLAN & COMPANY, LIMITED
BOMBAY CALCUTTA MADRAS LONDON
1931

Price : 4 Annas

MY FIRST STEPS IN ENGLISH
BOOK I

MACMILLAN & COMPANY, LIMITED
BOMBAY CALCUTTA MADRAS LONDON
1931

Price : 4 Annas

PREFACE

Every one who has experience of teaching a foreign language to young children knows how difficult it is to hit upon some sound and rational method at the very start. This little book, the first of a series, is intended to provide such a method in respect of the teaching of English in our Anglo-Vernacular Schools. It is an attempt to present what, for want of a better name, may be called the Synthetic Method for the study of English—a method which is neither the Indirect one employed in the *Pâthmālās* so largely in use in the early stages, nor the Direct one which for children who have no opportunities of using English in the playground or the home has obvious difficulties of its own. The method adopted in this book seeks to co-ordinate the good features of both these methods and to steer clear of those which in practice present serious inconveniences.

Our principal aim has been to adapt the lessons and the knowledge imparted through them to the mental growth of the average beginner and to ensure ease and rapidity in his acquiring the correct use of English words and sentences at this early stage.

A successful use of this book demands that the following suggestions be observed :—(1) The main

effort should be to see that the young beginner learns to form sentences 'in the rough'. Exactness and elaboration should not be insisted upon at an early stage. (2) The grammatical portions of this book are of subsidiary interest. The beginner should not be made to commit rules to memory; nor unless it is specially desired, should his knowledge of the rules be tested. (3) The child's progress should be very gradual and nothing should be done which might tend to shake his confidence in his steady advance.

Teachers of this series are kindly invited to communicate to the publishers any difficulties they or the children experience in the use of this book and to make suggestions for meeting these or making further improvements in the method or the text.

CONTENTS

BOOK I

PART I

PART II

MY FIRST STEPS IN ENGLISH

BOOK I

PART I

LESSON I

Is : Are

The book *is* good.
The ball *is* round.
The master *is* kind.
The rose *is* red.
The crow *is* black.
The cow *is* tame.

The books *are* good.
The balls *are* round.
The masters *are* kind.
The roses *are* red.
The crows *are* black.
The cows *are* tame.

Manu *is* clever.
Mani *is* pretty.
Manu and Mani *are* brother and sister.

Is = છે
Are = છે

ઉપર જણાશે કે જે વાક્યમાં **એક** વસ્તુને વિષે કંઈ કહ્યું છે, એટલે કે જેમાં કર્તા એકવચનમાં છે, તેમાં ક્રિયાપદનું રૂપ is વાપર્યું છે, અને જેમાં કર્તા બહુવચનમાં છે, તેમાં ક્રિયાપદનું રૂપ are વાપર્યું છે. ચોપડીને વિષે વાત કરી ત્યાં is વાપર્યું છે; ચોપડીઓને વિષે વાત કરી ત્યાં are વાપર્યું છે.

Is એ to be ક્રિયાપદનું વર્તમાનકાળનું ત્રીજા પુરુષનું એકવચનનું રૂપ છે, are એ બહુવચનનું રૂપ છે.

આ ચોપડી છે—એજ વાત અંગ્રેજીમાં કહેવી હોય તો This book is, એમ નહિ પણ This is a book એમ કહેવાય છે, એ ધ્યાનમાં રાખવું.

મનોયત્ન

યોગ્ય હોય તે પ્રમાણે is કે are મૂકીને નીચેના વાકયો પૂર્ણ કરો:--

Mani.........clever.
Manu.........kind.
The master.........clever.
The books.........good.
The brother and sister.........kind.
The brother and sister.........clever.
Manu and the master.........kind.
Manu and the master.........clever.
The cow and the crow.........black.
The book and the rose.........red.
Cows......tame.
Roses......pretty.

NEW WORDS

this = આ
a = એક
a book = ચોપડી
(બહુવચન *books*)

good = સારૂં
a ball = દડો (બ. વ. *balls*)
round = ગોળ
the = તે

a master = શિક્ષક (બ. વ. *masters*)
kind = માયાળુ
a rose = ગુલાબ (બ. વ. *roses*)
red = લાલ
a crow = કાગડો (બ. વ. *crows*)
black, = કાળું

a cow = ગાય (બ. વ. *cows*)
tame = પાળેલું
clever = હોશિયાર
pretty = સુંદર
a brother = ભાઈ (બ. વ. *brothers*)
and = અને
a sister = બેન (બ. વ. *sisters*)

LESSON II

Has : Have

I *have* a pen.
I *have* a cap.
I *have* two sisters.
We *have* a nice house.
He *has* a nice garden.
He *has* two brothers.
The house *has* a roof.
This house *has* many doors.
The houses *have* white walls.
The boys *have* books.
You *have* a pen.
You *have* a cap.
You *have* two brothers.
We *have* fat cows.

He *has* pretty toys.
He *has* three sisters.
Babu *has* a red cap.
This house *has* big rooms.
The houses *have* pretty gardens.
Manu and Babu *have* three sisters.

Has = ને છે
Have = ને છે

ઉપર જોશો તો have એ રૂપ, *I* have, *We* have, *You* have, *They* have એમ વપરાયું છે; પણ Has એ રૂપ *He* has માં છે.

કર્તા ત્રીજા* પુરુષ એકવચનમાં હોય ત્યાં has વપરાય છે; નહિ તો have.

Has અને Have નો ધાતુ To have = હોવું, એ છે.

મનોયત્ન

નીચે ખાલી જગામાં has કે have મૂકી વાક્ય પૂર્ણ કરો:—

He......a toy.
You......two brothers.
I......a ball.
We......nice houses.
He......two sisters.

---

* [એક જુદું રૂપ hast છે; તે *Thou* hast, **તારી** પાસે છે, એમ બીજા પુરુષ એકવચનના કર્તા સાથે વપરાય છે. પણ તે હાલ ધ્યાનમાં લેવા જરૂર નથી.]

We......two cows.
I......two books.
I......three brothers.
I......a garden.
Manu......a cap.
Mani......a brother.
The master......three pens.
You......a ball.
Rama......a pen.
Lila......roses.
Houses......roofs.
The room......doors.
The master......a pretty house.

NEW WORDS

I = હું
two = બે
nice = સુંદર
he = તે
a roof = છાપરૂં (બ. વ. *roofs*)
white = સફેદ
you = તમે
a pen = કલમ
a toy = રમકડું (બ. વ. *toys*)
big = મોટું
a door = બારણું (બ. વ. *doors*)
a cap = ટોપી (બ. વ. *caps*)
we = અમે
a house = ઘર
a garden = બગીચો (બ. વ. *gardens*)
many = ઘણાં
a wall = દીવાલ (બ. વ. *walls*)
fat = જાડું
three = ત્રણ
this = આ
a room = ઓરડો (બ. વ. *rooms*)

LESSON III

ONE to FIVE

1	2	3	4	5
ONE	TWO	THREE	FOUR	FIVE

One and one are *two*.
Two and one are *three*.
Three and one are *four*.
Four and one are *five*.
I have *two* eyes.
I have *two* hands.
I have *five* fingers.
He has *one* cap.
You have *two* pens.
Rama has *three* dogs.
Mani has *four* dolls.
We have *five* books.

મનોયત્ન

(1) નીચેનાં વાક્યોમાં સંખ્યા બતાવનારા શબ્દો મૂકો :—

Mani has......eyes. Manu has......fingers.
Manu has......doll. Manu has......hands.

(2) નીચે ખાલી જગા પૂરો ને વાક્ય બનાવો :—

Two and two are......
Two and three...... ......
Three and one...... ......

One book and two books are...... ......
Three balls and two balls are...... ......

(3) નીચેનાં વાક્યમાં ખાલી જગા પૂરો; જ્યાં સંખ્યા બતાવનાર શબ્દ ન હોય ત્યાં તે મૂકો, અને જ્યાં ક્રિયાપદ ન હોય ત્યાં has કે have મૂકો:—

You have......fingers.
You......three sisters.
I......a brother.
He has .....balls.
He has......toys.
A dog has......eyes.
He......two caps.
He......two houses.
I......two pens.

NEW WORDS

one = એક
four = ચાર
five = પાંચ
eyes = આંખો
a hand = હાથ (બ. વ. *hands*)
a finger = આંગળી (બ. વ. *fingers*)
a dog = કુતરો (બ. વ. *dogs*)
a doll = ઢીંગલો (બ. વ. *dolls*)

LESSON IV

Singular and Plural

A boy — *One boy* — *Boys* — *Two boys* — *Four boys* — *Many boys*

A girl — *One girl* — *Girls* — *Two girls* — *Five girls* — *Many girls*

A boy plays. Boys *play*. A boy and a girl *play*.
Sita sing*s*. Four girl*s* sing.
Rama and Sita sing. Boy*s* and girl*s* *sing*.
A dog run*s*. Dog*s* *run*.
The master read*s*. Many boy*s* *read*.
A horse jump*s*. Horse*s* *jump*.
A cow graze*s*. Cow*s* *graze*.

ઉપર જોશો કેઃ—

(૧) નામને છેડે *s* લાગે ત્યારે બહુવચન થાય છે; જેમ કે a boy = છોકરો; boy*s* = છોકરાઓ.

(૨) પણ ક્રિયાપદને છેડે *s* લાગે ત્યારે ક્રિયાપદ એક-વચનમાં હોય છે, ને *s* વગર બહુવચન થાય છે; જેમ કે *plays* એ એકવચન છે, પણ *play* એ બહુવચન.

(૩) કર્તા એકવચનમાં હોય ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનમાં હોય છે; ને કર્તા બહુવચનમાં હોય ત્યારે ક્રિયાપદ

બહુવચનમાં હોય છે; જેમ કે, one boy play*s* = એક છોકરો રમે છે, પણ boy*s* play = છોકરાઓ રમે છે.

મનોયત્ન

(1) નીચેના સવાલોના જવાબ આપો:—

કર્તા બહુવચનમાં હોય ત્યાં ક્રિયાપદ બહુવચનમાં વાપરવો; ને કર્તા એકવચનમાં હોય ત્યાં ક્રિયાપદ એકવચનમાં વાપરવો.

દાખલો:—

સવાલ: Who reads? કોણ વાંચે છે?

જવાબ: A boy reads. છોકરો વાંચે છે.

Who runs?	A boy.........
Who sings?	Two girls.........
Who plays?	A boy...... .
Who reads?	The master......
Who read?	The brother and the sister......
Who jumps?	A horse......
Who jump?	Horses......
Who grazes?	A cow......
Who graze?	Cows......

(2) નીચે ખાલી ખાનાં પૂરી વાકયો બનાવો:—

One cow and two cows......three......

Three horses and two horses......five......

One boy and three boys......four......
One girl and two girls......three girls.
One boy and two boys......boys.
One cow and......cows......three......
One pen and......pens......five......
Rama and Sita......brother and sister.
Mani and Sita......sisters.
Nanu and Manu are two......

NEW WORDS

a boy = છોકરો
to play = રમવું
to run = દોડવું
to jump = કૂદવું

a girl = છોકરી
to sing = ગાવું
to read = વાંચવું
to graze = ચરવું

LESSON V

6	7	8	9	10
SIX	SEVEN	EIGHT	NINE	TEN

A week is seven days.
Three and three make six.
Five and three are eight.
Seven and two make nine.
Nine and one are ten.

The sun shines. Fire burns.

Birds sing. Dogs bark.

I walk. We walk. You walk.

They walk. He walks.

I run. We run. You run.

They run. He runs.

I laugh. We laugh. You laugh.

They laugh. He laughs.

ક્રિયાપદ અકર્મક હોય ત્યાં પહેલો કર્તા, ને પછી ક્રિયાપદ, એ અનુક્રમમાં વાક્ય બને છે. I walk = હું ચાલું છું, I laugh = હું હસું છું; 'ચાલું છું,' 'હસું છું' નું કર્મ નથી; ક્રિયાપદ અકર્મક છે. ઉપરનાં બીજાં વાક્યોમાં તેમજ છે.

He sells fruit. A girl likes flowers.
I sell fruit. Girls like flowers.
He drinks water. A cat drinks milk.
They drink water. Cats drink milk.
Sita likes flowers. The master calls Manu.

The master reads a book.

ક્રિયાપદ સકર્મક હોય ત્યાં પહેલો કર્તા, પછી ક્રિયાપદ, ને પછી કર્મ આવે છે. The master calls Manu (શિક્ષક મનુને બોલાવે છે) એમાં calls = બોલાવે છે, એ સકર્મક ક્રિયાપદ છે.

બોલાવનાર શિક્ષક છે, તેથી શિક્ષક કર્તા છે.

'બોલાવે છે' નું કર્મ મનુ છે.

માટે અંગ્રેજીમાં અનુક્રમ કર્તા, પછી ક્રિયાપદ, પછી કર્મ એમ છે; તે ધ્યાનમાં રાખવું.

મનોયત્ન

ખાલી જગા પૂરી નીચેનાં વાક્યો પૂર્ણ કરો :—

Seven days......a week.
......books and......books make ten......
We have two......
I......five......
He......three
Mani......one doll.
Manu......ten......
A bird......
......sing.
A dog......
......bark.

Mani drinks...
Manu drinks...
} Mani and Manu...water.

Mani likes......
Manu likes......
} Mani and Manu like...

NEW WORDS

six = છ
eight = આઠ
ten = દસ
a day = દિવસ
the sun = સૂર્ય
fire = અગ્નિ
a bird = પક્ષી
seven = સાત
nine = નવ
a week = અઠવાડીઉં

to make = કરવું, બનાવવું
to shine = પ્રકાશવું
to burn = બળવું
to bark = ભસવું
to walk = ચાલવું
they = તેઓ
fruit = ફળ
water = પાણી

a flower = ફૂલ
milk = દૂધ
to laugh = હસવું
to sell = વેચવું
to drink = પીવું
to like = ચહાવું
a cat = બિલાડી
to call = બોલાવવું

to give = આપવું

LESSON VI

Simple Questions

1

This is a pen.	Is this a pen ?
The pen is blue.	Is the pen blue ?
The paper is white.	Is the paper white ?
Sorab is bold.	Is Sorab bold ?
The boys are present.	Are the boys present ?
Mani and Sita are absent.	Are Mani and Sita absent ?

2

He has a pencil.	Has he a pencil ?
Manu has a watch.	Has Manu a watch ?
Rasul has a flag.	Has Rasul a flag ?
The goat has horns.	Has the goat horns ?
The houses have windows.	Have the houses windows ?
Shanta and Kanta have pretty rings.	Have Shanta and Kanta pretty rings ?
The boys have clean caps.	Have the boys clean caps ?

ઉપરનાં વાક્યો તપાસો. કંઈ **ચોક્કસ વાત કહે** એવું વાક્ય પહેલું ગોઠવ્યું છે, ને તેજ વાત વિષે **સવાલ પૂછે** એવું વાક્ય તેની સામે ગોઠવ્યું છે.

પહેલા વિભાગના દરેક વાક્યમાં *is* (અથવા isનું બહુવચનનું રૂપ *are*) મુખ્ય ક્રિયાપદ તરીકે વાપરવામાં આવ્યું છે, અને બીજા વિભાગમાં *has* અથવા *have* મુખ્ય ક્રિયાપદ તરીકે વાપરવામાં આવ્યું છે.

એ દાખલાઓમાં જુઓ કે **જે વાક્ય કંઈ વાત કહે છે** અથવા રજુ કરે છે તેમાં કર્તા અને ક્રિયાપદ કયા ક્રમમાં આવે છે; અને પછી જુઓ કે તેજ વાક્ય સવાલ રૂપે ગોઠવતાં કર્તા અને ક્રિયાપદ કયા ક્રમમાં આવે છે.

The pen is blue, એ વાક્યમાં the pen વિષે સવાલ પૂછાતો નથી, પણ તે blue, ભૂરી છે, એવું કહેવામાં આવ્યું છે, એમાં the pen (કર્તા) પહેલાં આવે છે, અને is (ક્રિયાપદ) કર્તાની પછી આવે છે.

પણ તેજ વાક્યને સવાલરૂપે ગોઠવતાં Is the pen blue? તેમાં is (ક્રિયાપદ) પહેલું આવે છે, અને the pen (કર્તા) પાછળ આવે છે.

જે પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં is, are, has, have, ક્રિયાપદ તરીકે હોય, તેમાં ક્રિયાપદ પહેલાં અને કર્તા પછી ગોઠવાય છે.

મનોયત્ન

નીચેનાં વાક્યોને સવાલરૂપે ફેરવો.

[દાખલો The master is kind = મહેતાજી માયાળુ છે. એ વાક્યને સવાલ રૂપે ફેરવતાં :—

Is the master kind? મહેતાજી માયાળુ છે?] :—

(1) He is a good boy.
The flag is red.
The mother is kind.
The boys are clever.
The flowers are white.
The master is absent.
The cat is black.
The garden is pretty.

(2) Mani has a nice book.
She has a brother.
Cows have horns.
Manu has a red coat.
The boys have five balls.
You have a house.
The master has a pen.
The garden has flowers.
You have five books.

(3) This house has many windows.
You have two sisters.
Manu and Mani are brother and sister.
The tree has red flowers.
Mani is clever.

NEW WORDS

paper = કાગળ
bold = બહાદુર
absent = ગેરહાજર
a watch = ખીસા ઘડીઆળ
a flag = વાવટો
a horn = સીંગડું
a ring = વીંટી
clean = સ્વચ્છ
blue = ભૂરૂં
present = હાજર
a pencil = પેન્સિલ, સીસાપેન
a goat = બકરી
a window = બારી
all = બધા
a tree = ઝાડ

LESSON VII

A : AN : THE

1

Sita has *a* cow.
Mani has *a* doll.
This man sells *toys*.
I have *a* shirt.
The rose is *a* flower.
Sita likes *flowers*.

2

An ant is *an* insect.
An owl is *a* bird.
An elephant is *a* big animal.
An ox grazes in the field.

A અથવા anનો અર્થ **એક, એકાદ, કોઈ એક,** એવો થાય છે.

ઉપરનાં વાકયોમાં a અથવા an કયાં કયાં વપરાયા છે તે ધ્યાનથી તપાસો.

૧ સામાન્ય નામના એકવચનની આગળજ a અથવા an આવે છે; જેમ કે a cow, an ant.

૨ સ્વરથી શરૂ થતા શબ્દની આગળ a ને બદલે an વપરાય છે; જેમ કે an ant, an ox.

૩ સાધારણ રીતે a કે an (article = નામયોગી શબ્દ) નામની આગળજ મૂકાય છે.

નોંધ: **અમુક** એક, અથવા **ચોક્કસ** એક એવા નિશ્ચિત અર્થમાં a અથવા an વપરાતો નથી. a કે an નામનો અનિશ્ચિત અર્થ બતાવનાર નામયોગી શબ્દો, એટલે કે નામની સાથે જોડાઈને વપરાતા શબ્દો (indefinite articles) છે.

3

1 Mani has a cow.
The cow is white
The cow gives milk.
Rama has a book.
The book is nice.
This man sells toys.
The toys are pretty.
The man sells a doll.

2 A man sells dolls.
Mani wants a doll.
The doll has blue eyes.

The hair of the doll is white.
The cage of this parrot is new.
The cow in the field is a brown cow.
The flowers of this tree are red.

The નો અર્થ **તે** (જેની આપણે વાત કરીએ છીએ તે) એવો થાય છે. **તે, અમુક** અથવા **ચોક્કસ** એવા અર્થમાં નામ વપરાયું હોય તેની આગળ the આવે છે. The, એ નિશ્ચિત અર્થ બતાવનાર નામયોગી શબ્દ (definite article) છે.

નોંધ ૧: નામના એકવચન તેમજ બહુવચન જોડે પણ the વાપરી શકાય છે; જેમ કે the boy, the boys.

નોંધ ૨: સંજ્ઞાવાચક નામ જોડે article આવતો નથી; જેમ કે John; (પણ a કે the John ન વાપરી શકાય).

મનોયત્ન

(1) નીચેનાં વાક્યોમાંથી article બતાવી આપો:—

(i) I live in a house. The house is a big house. You have a horse. The horse is a brown horse. The brown horse runs. Rama reads a book. The book has many pages.
Have you an inkstand ? Yes, I have a pen and an inkstand.

(ii) Sita has a ball. The ball is round and pretty. Sita likes the ball.

Is this a garden? Yes, this is a garden. Do you like the garden? Yes, I like the garden.

That man has an old dog. He gives milk to the dog.

We have five pencils. The pencils are red and blue.

(2) નીચેનાં વાક્યોમાં ખાલી રાખેલી જગામાં જરૂર હોય ત્યાં a, an કે the ઉમેરો, અને શા માટે તે ઉમેરો છો અથવા નથી ઉમેરતા તે સમજાવો :—

I have......cap. This is......cap.
Has Rama......watch?
Sita has......brother. ......brother is...... clever boy.
This is......ant. This is......elephant.
Boys like......dog.
Jamshed reads......book.
Lila has......doll. ......doll is......toy.
......master is kind.
......cows are fat.
......elephant is......animal.
......elepant is......big animal.
......owl is......bad bird.

NEW WORDS

a toy = રમકડું
an ant = કીડી
an owl = ઘૂવડ
an elephant = હાથી
an ox = બળદ
to want = જોઈવું
a cage = પાંજરૂં
new = નવું

an inkstand = ખડીઓ	hair = વાળ
a shirt = ખમીસ	a parrot = પોપટ
an insect = જંતુ, જીવડું	brown = ભૂરું, ભુખરૂં
an animal = પ્રાણી	a page = પાનું
a field = ખેતર	bad = ખરાબ

LESSON VIII

Gender

Has Hari a brother? No, he has two sisters. His father and his mother are very kind.

A man and a woman live in this house. They keep a horse and a mare.

The cock sits on the roof. The hen sits on the cage.

Manu has a cow and an ox.

Has your uncle a son? No, he has a daughter. My aunt loves her daughter. Her name is Sita.

ઉપરનાં વાકયોમાં

Ox	નરજાતિનું નામ છે;	Cow	નારીજાતિનું નામ છે;
Brother	,,	Sister	,,
Father	,,	Mother	,,

Man	નરજાતિનું નામ છે;	Woman	નારીજાતિનું નામ છે;
Horse	,,	Mare	,,
Cock	,,	Hen	,,
Son	,,	Daughter	,,
Uncle	,,	Aunt	,,

(૧) Manu, Hari, એ સંજ્ઞાવાચક નામ, નરનાં નામ છે, તે નરજાતિનાં નામ ગણાય છે. તેવીજ રીતે an ox, a brother, a father, a man, a horse, the cock, an uncle, a son, આ બધા સામાન્ય નામના શબ્દો પણ નરજાતિના છે. અંગ્રેજીમાં નરજાતિનાં નામો masculine gender નાં નામ કહેવાય છે.

(૨) Sita એ સંજ્ઞાવાચક નામ સ્ત્રીનું નામ છે, તે નારીજાતિનું ગણાય છે. તેવીજ રીતે a cow, a sister, the mother, a woman, a mare, a hen, a daughter, an aunt, એ સામાન્ય નામો પણ નારીજાતિનાં છે.

અંગ્રેજીમાં નારીજાતિનાં નામો feminine gender નાં નામ કહેવાય છે.

(૩) House, roof, cage એ નામો નરજાતિનાં પણ નથી, તેમ નારીજાતિનાં પણ નથી; એ નામો નાન્યતરજાતિનાં ગણાય છે.

અંગ્રેજીમાં નાન્યતરજાતિનાં નામો neuter genderનાં નામ કહેવાય છે.

Gender = જાતિ

Masculine gender = નરજાતિ.

Feminine gender = નારીજાતિ.

Neuter gender = નાન્યતરજાતિ.

મનોયત્ન

નીચેના વાક્યોમાં જે જે નામો આવતાં હોય તે બતાવો, તથા તે કઈ જાતિનાં છે તે પણ કહો :—

The king and the queen live in a palace.
Who is that lady and who is that gentleman ?
The lady is my aunt.
The gentleman is my uncle.
My brother has a son and a daughter.
I have a nephew and a niece.
Rama is the husband of Sita.
Sita is the wife of Rama.
My mother sings.
My uncle keeps horses.
My aunt is a good woman.
Girls are pretty.
Boys are clever.
The queen is kind.
This man has an ox, two cows, two horses and a mare.

NEW WORDS

no = ના
to live = રહેવું
to sit = બેસવું
a roof = છાપરૂં
his = તે (પુરુષ) નું
name = નામ
who = કોણ
mother = મા
a woman = સ્ત્રી
a mare = ઘોડી
a hen = મરઘી
a cow = ગાય
an aunt = કાકી
a daughter = દીકરી
a queen = રાણી
a lady = ગૃહસ્થની સ્ત્રી, સન્નારી
a nephew = ભત્રીજો (અથવા ભાણેજ)

a niece = ભત્રીજી (અથવા ભાણજી)
a husband = વર
very = ઘણું
to keep = રાખવું
on = ઉપર
to love = ચહાવું
her = તેણીનું
a palace = મેહેલ
father = બાપ, પિતા
a man = માણસ, મરદ
a horse = ઘોડો
a cock = મરઘો
an ox = બળદ
an uncle = કાકો
a son = દીકરો
a king = રાજા
a gentleman = ગૃહસ્થ
a wife = વહુ

LESSON IX

To be, To have, and more of Questions.

1

I am busy.
We are busy.
You two are busy.
He is busy.
You are busy.
They are busy.

I am ready. Are you ready? Are they ready? No, they are not. He is ready.

Am, is, are, એ ત્રણ To be ક્રિયાપદનાં વર્તમાન કાળનાં રૂપ છે.

To be = હોવું.

2

Who is that boy?	He is my nephew.
Who comes?	I come.
Who are your friends?	Rusi and Saiyad are my friends.
Who lives there?	My uncle lives there.
What is his name?	His name is Saiyad.
What has he?	He has a slate and a book.
Which is your book?	This is my book.
Which is his house?	That is his house.
How many books have you?	I have five books.
How many brothers has Rama?	Rama has two brothers.
How many cows has he?	He has many cows.

Who = કોણ What = શું

Which = કયું How many = કેટલા

મનોયત્ન

(1) ખાલી રાખેલી જગામાં જરૂર પ્રમાણે To be ક્રિયાપદનાં વર્તમાનકાળનાં રૂપ (am, is, are) અથવા has કે have ઉમેરી નીચેનાં વાક્યો પૂર્ણ કરો.

A dog......four legs.
Manu......a pencil.
Manu......busy
These boys......clever.
These boys......many books.
My house......big.
My house......a garden.
The house......many windows.
He......my master.
She......a clever lady.
The flowers......red.
The trees......red flowers.
These trees......flowers.
Your nephew......an inkstand.
Sita......many toys.
The toys......nice.
Hari and Manu...... brothers.
Hari......two brothers.
My father......old.
A watch......two hands.

(2) ખાલી રાખેલી જગામા to be ક્રિયાપદનાં યોગ્ય રૂપ ઉમેરી સવાલ પૂર્ણ કરો :—

......he a good student ?
......the boy clever ?
......the flowers white ?
......they friends ?
......your brother here ?
......Sita a pretty girl ?
......I a good girl ?

(3) નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર બોલીને આપો :—

Who is Manu ?
Who are his friends ?
Who are absent ?
Who are tall ?
Who is in the house ?
Who has a pen ?
Who has a cow ?
Who reads ?

Who sells flowers?
Who are your friends ?
Who is late ?
Who is clever ?
Who are ready ?
Who have books ?
Who have flowers ?
Who sings ?
Who play cricket ?

(4) What is your name? What is his name ?
What is this ? What is that ?

(5) Which is your pencil? Which is my cap ?
Which is his slate ? Which boy is clever ?
Which are his books? Which girl is clever ?
Which boys are absent ?

(6) How many brothers have you ?
How many sisters have you ?
How many sisters has he ?
How many uncles has Sita ?
How many balls has the boy ?
How many friends have you ?
How many brothers are you ?
How many sisters are they ?
How many are we ?

(7) Is he your teacher ? Is he your brother ?
Is she your sister ? Are they here ?
Are you ready ? Is the house good ?
Are the flowers pretty ? Are the horses old ?

NEW WORDS

busy = ઉદ્યોગી
not = નથી
your = તમારૂં
there = ત્યાં
a leg = પગ
a student = વિદ્યાર્થી
cricket = ક્રિકેટની રમત
ready = તૈયાર
to come = આવવું
a friend = મિત્ર
a slate = સ્લેટ, પથ્થર પાટી
late = મોડું
tall = ઊંચું
a teacher = શિક્ષક

LESSON X

More about Plurals.

1

This is a nice dish.
Mani likes nice dishes.
I sit on a bench.
This is a box.
My class has eight benches.
Our school has many classes.
I have two boxes.

2

I see a man and a woman in the shop.
How many men and women do you see in the street?
A man gives a toy to the child.
Children love toys.
This is a mouse. Mice have sharp teeth.

I have many teeth. My little sister has one tooth.

My foot is on the bench. Your feet are on the ground.

પહેલા વિભાગનાં વાક્યો ધ્યાનથી તપાસશો તો a dish, a bench, a class, a box, એવાં નામોનું બહુવચન કેવી રીતે થાય છે તે સમજશો.

જે નામોનાં એકવચનનાં રૂપ ને છેડે s, sh, ch, કે x આવતો હોય તેને છેડે es ઉમેરવાથી બહુવચન થાય છે; જેમ કે:—

dish	નું	બહુવચન	dishes,
bench	,,	,,	benches,
class	,,	,,	classes,
box	,,	,,	boxes, વગેરે.

બીજા વિભાગનાં વાક્યો તપાસવાથી જણાશે કે કેટલાંક નામોનું બહુવચન અનિયમિત રીતે થાય છે.

a man = માણસ	નું	બહુવચન	men છે.
a woman = સ્ત્રી	,,	,,	women છે.
a child = બાળક	,,	,,	children છે.
a mouse = ઉંદર	,,	,,	mice છે.
a tooth = દાંત	,,	,,	teeth છે.
a foot = પગ	,,	,,	feet છે.

મનોયત્ન

(1) નીચેનાં વાક્યોમાં એકવચનનાં નામો હોય તેમાંથી બને તેટલાંનું બહુવચન વાપરી તેજ વાક્યો ફરી લખો :—

દાખલો : A man runs એમાં "man" એકવચનનું નામ છે. તેનું બહુવચન men છે. માટે નવું વાક્ય Men run.

A dog is an animal.
A man and a woman live in the house.
A boy sits on the bench.
My dog has a long tail.
The man keeps an ass and a horse.
A mouse runs.
Is your brother ready ?
Is your friend clever ?
Has your uncle a good house ?
The dog has a sharp tooth.
Is the class big ?
Has the tree a flower ?

(2) નીચેનાં વાક્યોમાં જે જે નામ વપરાયાં હોય, તે નરજાતિનાં હોય તો તેને ઠેકાણે નારીજાતિનાં નામ મૂકો, તે નારીજાતિનાં હોય તો તેને ઠેકાણે નરજાતિનાં નામ મૂકો :—

દાખલો : The girl is busy. એમાં girl નારીજાતિનું નામ છે. તેને બદલે નરજાતિનું નામ boy છે. માટે નવું વાક્ય The boy is busy, એમ બનશે.

A girl sells flowers.
My mother is busy.
My nieces play in the garden.
The queen is a kind woman.

The gentleman keeps many horses.
She has a nephew.
His daughters are clever girls.
The woman loves her husband.

NEW WORDS

a dish = રકાબી	a bench = પાટલી
a class = વર્ગ	a school = નિશાળ
a box = પેટી	to see = જોવું
a shop = દુકાન	a street = શેરી
sharp = તીણું	floor = ભોંય, જમીન
my = મારૂં	an ass = ગધેડું

a baby = બાળક

PART II

LESSON I

There is : There are.

1 There *is* a boy in the room.
2 There *are* two boys in the room.
3 There *is* a girl in the garden.
4 There *are* three girls in the garden.
5 There *is* a bird on the tree.
6 There *are* bees on the flowers.
7 There *is* a pen and a pencil on the table.
8 There *are* stones on the road.

ઉપલાં વાક્યોમાં there નો કંઈ અર્થજ નથી; thereથી શરૂ થએલાં એ વાક્યોમાં કંઈક છે એમ વસ્તુનું હોવાપણું બતાવવામાં આવ્યું છે. Thereનો અર્થ સાધારણ રીતે "ત્યાં" થાય છે. પણ, there is a boy એમ કહીએ તો એનો અર્થ એટલોજ થાય છે કે "કોઈ એક છોકરો છે"; "છોકરો ત્યાં છે," એવો અર્થ નહિ થાય.

નોંધ:–કોઈ વસ્તુનું માત્ર હોવાપણું બતાવવું હોય, એટલે કે તે છે એટલુંજ માત્ર કહેવું હોય તો તે માટે અંગ્રેજીમાં thereથી વાક્યની શરૂઆત કરવી.

મનોયત્ન

નીચે ખાલી જગામાં There is અથવા There are મૂકી વાક્યો પૂર્ણ કરો :—

1 ....a book on the table.
2 ....a man in the house,
3 ....five horses in the field.
4 ....big houses in the city.
5 ....a well in the garden.
6 ....a cat on the roof.
7 ....birds in the cage.
8 ....a horse and a cow in the field.
9 ....nice flowers in the garden.
10 ....an old woman on the road.
11 ....a green bird on the tree.
12 ....ten boys and six girls in my class.
13 ....a palace in my city.
14 ....a chair and a table in the room.
15 ....a clock in my school.
16 ....fat cows in the field.
17 ....a small dog in the street.
18 ....nice books on my table.
19 ....two maps in the school.
20 ....a pen-knife and a pencil in my pocket.

NEW WORDS

bees = મધમાખીઓ
stones = પથરા
a city = શહેર
green = લીલું
a clock = મોટું (ભીંતનું) ઘડીઆળ
a pocket = ખીસું, ગજવું

in = અંદર
a table = મેજ, ટેબલ
a road = રસ્તો
a well = કુવો
a chair = ખુરસી
maps = નકશા
a pen-knife = ચપ્પુ
small = નાનું

LESSON II

Here : There : Where

1 Where is the boy ?
The boy is *here.*
The boy is *there.*

2 Where is Mani ?
Mani is *in this* school.
She is *here* in this school.

3 Where is Nanu ?
Nanu is *in that* field.
He is *there* in that field.

4 Where are the cows ?
The cows are *in this* garden.
They are *here* in this garden.

5 Where are the goats ?
The goats are *on that* hill.
They are *there* on that hill.

Where = ક્યાં ?
There = ત્યાં, પણે.
Here = આહિં.

Where, there, here એ શબ્દો સ્થળ બતાવે છે.

સ્થળ પૂછવા માટે where વપરાય છે.

કોઈ વસ્તુ જરા દૂર રહેલી છે એમ સૂચવવા there વપરાય છે.

વસ્તુ પાસે છે એમ બતાવવા here વપરાય છે.

મનોયત્ન

નીચે ખાલી રાખેલી જગાએ જરૂર પ્રમાણે here, there અથવા where મૂકી વાક્યો પૂર્ણ કરો :—

1 Mani and Manu are.........in *this* house.

2 ......is Magan ? He is.........in *that* field.

3 ....is Mani ? She is......in *this* room.

4 ....are the roses ? They are.........in *this* garden.

5 ....is the cow ? The cow is in *that* field.

6 Boys and girls are........ in *this* school.

7 There are five birds on the tree.
Where are the birds ?
The birds are.........on *this* tree.
The birds are.........on *that* tree.

8 There are pretty flowers in *that* garden.
.........are the flowers ?
They are.........in *that* garden.

9 The goats are in *this* field.
.........are the goats ?
.........in *this* field.

10 The teacher is in *that* class.
.........is the teacher ?
He is.........in *that* class.

11 Manu is in the house.
Where is Manu ?
He is.........in *this* house.

NEW WORDS

she = તેણી hill = ટેકરી

LESSON III

He : She : It : They

1 *Manu* is a *boy.*
He is clever.

2 *Mani* is a *girl.*
She is pretty.

3 *Manu and Mani* are ten years old.
They are young.

4 *The house* is big.
It has four rooms.

5 *The trees* are tall.
They are beautiful trees.

6 There are *parrots* in the garden.
They are green parrots.

7 *Mani and Lila* are in the kitchen.
They are busy.

8 *The dogs* are angry.
They bark.

He, she, it એ ત્રણે પુરુષવાચક સર્વનામ છે, અને ત્રણે ત્રીજા પુરુષ એકવચનનાં રૂપ છે.

He નરજાતિનું સર્વનામ છે.

She નારીજાતિનું સર્વનામ છે.

It નાન્યતરજાતિનું સર્વનામ છે.

એ ત્રણેનું બહુવચનનું રૂપ they છે.

મનોયત્ન

નીચે ખાલી રાખેલી જગામાં જરૂર પ્રમાણે he, she, it અથવા they સર્વનામ મૂકી વાક્યો પૂર્ણ કરો:—

1 *Nandu* is in the school.
.........is clever.

2 *Nandi* sings.
.........is happy.

3 *Nandu and Nandi* are good children.
.........are brother and sister.

4 We have a dog.
.........is a big dog.

5 There is a *tree* in our garden.
.........has nice flowers.

6 Nanak is a good boy ;......is happy.

7 Mani is a good girl ;......is busy.
8 Mani and Lila are sisters ;......love me.
9 Nanu and Manu are brothers ;......are clever.
10 This is a pretty house ;......has a nice garden.
11 There are ten houses in this street ;......are very clean.
12 There are flowers in the garden ;......are very beautiful.
13 I have a bird ;......is in a cage.
14 There are four cows in the field ;......are very tame.
15 There is a mouse in the house ;......is a small mouse.
16 There are mice in the field ;......are hungry.

NEW WORDS

old = મોટું (ઉમરમાં)
young = નાનાં (ઉમરમાં)
the kitchen = રસોડું
a plant = છોડવો
hungry = ભૂખ્યા
ten years old = દસ વર્ષની ઉમરનું
angry = ગુસ્સે
happy = સુખી
beautiful = સુંદર

LESSON IV

Does : Do (Negative)

1 I play cricket.
2 I *do not* play cricket.
3 You read.
4 You *do not* read.
5 Nanu runs.
6 Nanu *does not* run.
7 Mani sings.
8 Mani *does not* sing.

9 She dances.
10 She *does not* dance.
11 We laugh.
12 We *do not* laugh.
13 You ride.
14 You *do not* ride.
15 They pray.
16 They *do not* pray.
17 Mani and Manu fight.
18 They *do not* fight.

19 Good boys *do not* tell lies.

20 Owls *do not* sing.

21 Young birds *do not* fly.

To do = કરવું.

To do એ સાહાય્યકારક ક્રિયાપદ કહેવાય છે, કેમકે કેટલીક વાર એની મદદથીજ મુખ્ય ક્રિયાપદ વાપરી શકાય છે.

સાધારણ રીતે નકારના અર્થમાં કંઈ કહેવું હોય ત્યારે to do નો ઉપયોગ થાય છે. જેમ કે, I read, એ વાકયને નકારમાં ફેરવતાં I *do not* read, એમ થાય છે.

નોંધ:—To do નું ત્રીજા પુરુષ એકવચન (વર્તમાન-કાળ) નું રૂપ does થાય છે.

મનોયત્ન

(1) નીચે ખાલી જગામાં જરૂર પ્રમાણે do, અથવા does મૂકી ને વાક્યો પૂર્ણ કરો:—

1 She.........not weep.
2 Nandi......not ride.
3 They......not fight.
4 I.........not dance.
5 We.........not sing.
6 You.........not run.
7 The boys......not paint.
8 Lila and Mani......not ride.
9 Rama.........not play cricket.
10 It......please me.

(2) નીચેનાં વાક્યો નકારવાચક બનાવો:—

[દાખલા: I read. એ વાક્યનું નકાર બતાવનારૂં રૂપ I do not read.

He reads. એ વાક્યનું નકાર બતાવનારૂં રૂપ He does not read.]

1 We run.
2 Mani goes to school.
3 Manu reads his lesson.
4 Horses jump.
5 Rama and Sita play.
6 Birds sing.
7 My mother loves me.
8 My aunt loves Sita.
9 Mice run in the house.
10 Lila prays.

(3) નીચેનાં વાક્યો હકારવાચક બનાવો:—

દાખલા: Rama does not sing. એ નકારવાચક વાક્યને હકારવાચક રૂપે ફેરવતાં Rama does sing અથવા Rama sings એ પ્રમાણે થાય છે.

1 Owls do not sing.
2 Horses do not run.
3 Manu does not love Manek.
4 Cows do not jump.
5 The teacher does not laugh.
6 Sita does not sell flowers.
7 The boys do not play cricket.
8 Cats do not sleep.
9 The girls do not buy flowers.
10 This cow does not eat grass.

NEW WORDS

to fight = લડવું
to pray = પ્રાર્થના કરવી
to tell = કહેવું
to weep = રડવું, રોવું
goes = જાય છે.
to sleep = ઊંઘવું
grass = ઘાસ
to ride = સ્વારી કરવી
to paint = ચીતરવું
lies = અસત્યનાં વચનો
to dance = નાચવું
me = મને
to buy = ખરીદવું
to eat = ખાવું
to please = રાજી રાખવું

LESSON V

Does : Do (Interrogative)

1 Nanu, *do* you play cricket ?
No, father, I *do not* play cricket.
Yes, father, I *do* play cricket.
Yes, father, I play cricket.

2 *Does* Wali go to school ?
No, he *does not* go to school.
Yes, he *does* go to school.
Yes, he goes to school,

3 Girls, *do* you *not* sing ?
No, mother, we *do not* sing.
Yes, mother, we *do* sing.
Yes, mother, we sing.

4 *Do* Manu and Mani fight ?
No, they *do not* fight.
Yes, they *do* fight.
Yes, they fight.

ઘણીવાર સવાલ પૂછવામાં to do, એ સહાય્યકારક ક્રિયાપદની મદદ લેવાય છે; જેમકે, *Do* you go? તમે જાઓ છો?

વળી કંઈ વાત ભારથી કહેવા માટે પણ to do ની મદદ લેવાય છે. જેમકે, He *does* run, તે દોડે છેજ.

મનોયત્ન

નીચે ખાલી રાખેલી જગામાં જરૂર પ્રમાણે does અથવા do, અથવા does not કે do not મૂકી વાક્યો પૂર્ણ કરોઃ—

1 Mani,......you dance ? Yes, mother, I......dance.
2 ......Mani sing ? No, she......not sing.
3 ......Rama fight ? Yes, he......fight.
4 ......Manu and Nanu go to school ? Manu......... but Nanu......not.
5 Do you play cricket ? Yes, we......play. No, we......not play.
6 ......cats sleep ? Yes, they......sleep. No, they ......not sleep.
7 Sita,......you buy flowers ? Yes, I......buy flowers. No, I......not buy flowers.
8 ......cats play with mice ? No, they......not play. Yes, they......play.

9 Does Lila dance? Yes, she......dance. No, she......not dance.

10 Mena,......you sing? No, I....../......sing. Yes I......sing.

11 Does Nandi ride? Yes, she......ride. No, she......not ride.

12 Boys,......you go to school? Yes, sir, we...... go. No, sir, we....../......go.

13 ......the parrot talk? Yes, it......talk. No, it....../......talk.

14 Does his uncle love Rama? No, his uncle...... /......love him. Yes, his uncle......love him.

15 Mother,......you love me? Yes, child, I...... love you. No, child, I....../......love you!

(1) નીચે આપેલા સવાલોના હકારવાચક જવાબ આપો:—

1 Sita, do you sing?
2 Does Rama play cricket?
3 Do parrots talk?
4 Do horses jump?
5 Does your mother love you?

(2) નીચે આપેલા સવાલોના નકારવાચક જવાબ આપો:—

1 Does Sita dance?
2 Do you love Abdul?
3 Do cats sleep?
4 Does an owl sing?
5 Does Mani go to school?

NEW WORDS

to talk = વાત કરવી

sir = સાહેબ

LESSON VI

More of Gender

1 Nanu is the *master* of the house.

2 Nani is the *mistress* of the house.

3 There is a *tiger* in the circus.

4 There is a *tigress* in the park.

5 The *lion* is a noble animal.

6 The *lioness* is a cruel animal.

7 Sonu is a *prince.*

8 Kamala is a *princess.*

9 King George is *emperor* of India.

10 Queen Mary is *empress* of India.

કેટલાંક નરજાતિનાં નામોને છેડે ess પ્રત્યય લગાડ્યાથી તેનું નારીજાતિનું રૂપ બને છે.

જેમ કે, a lion, (= સિંહ) નરજાતિનું નામ છે. તેનું નારીજાતિનું નામ a lioness, થાય છે.

નોંધ–કેટલાંક નરજાતિનાં નામોને ess પ્રત્યય લગાડતાં તેમાં સહેજ ફેરફાર થાય છે.

જેમકે, a tiger, (= વાઘ) નરજાતિમાં છે. તેનું નારીજાતિનું રૂપ થતાં a tigress, થાય છે.

અનોખચળ

(1) નીચેનાં વાક્યોમાં વાંકા અક્ષરે છાપેલાં નરજાતિનાં નામોને બદલે તેનાં નારીજાતિનાં નામો વાપરો, અને નારીજાતિનાં નામોને બદલે નરજાતિનાં નામો વાપરો:—

(A) The *shepherd* is in the field.
There is a *poet* in my town.
The *priest* of the temple is very kind.
The *giant* is very tall.
A *shepherdess* loves sheep.

(B) A *negress* is a black woman.
An *actress* sings songs.
The *huntress* is in the forest.
The *empress* is a noble *lady*.
There is a *boy* in the street.
The *master* is in the school.
The *king* is very kind.
The *emperor* is a just *man*.
The *mother* of the *boy* is in the garden.
The *prince* is very clever.
The *tigress* is a cruel animal.

NEW WORDS

a master = શેઠ
a mistress = શેઠાણી
a tiger = વાઘ
a tigress = વાઘેણ
a prince = કુંવર
a princess = કુંવરી
an emperor = શહેનશાહ
an empress = શહેનશાહબાનુ
a shepherd = ભરવાડ
a shepherdess = ભરવાડેણ
a poet = કવિ
a poetess = સ્ત્રી કવિ

a giant = રાક્ષસ
a giantess = રાક્ષસી
a negro = હબસી
a negress = હબસેણ
an actor = નાટક ભજવનાર, નટ
an actress = નાટક ભજવનાર સ્ત્રી, નટી
a hunter = શિકારી
a huntress = શિકાર કરનાર સ્ત્રી
a park = બાગ
cruel = ઘાતકી
more = વધારે
town = નગર
temple = મન્દિર
forest = જંગલ
a circus = ઘોડા, વાંદરા વગેરેની સાથે ખેલ કરનાર મંડળી
noble = ઉમદા, ઉદાર
just = ન્યાયી
of = નું
priest = ધર્મગુરુ, પુરોહિત
song = ગાયન
part = ભાગ

LESSON VII

More of Number

1

1 Ten and one make *eleven.*

2 There are *eleven* boys in a cricket team.

3 Eleven and one make *twelve.*

4 There are *twelve* months in the year.

5 *Twelve* is one dozen.

6 There are *twelve* men in the field.

7 There are a *dozen* houses in the village.

8 Twelve and one make *thirteen.*

	14	15	16
9	Fourteen.	Fifteen.	Sixteen.
	17	18	19
	Seventeen.	Eighteen.	Nineteen.

	20	30	40	50
10	Twenty.	Thirty.	Forty.	Fifty.
	60	70	80	90
	Sixty.	Seventy.	Eighty.	Ninety.

$20+1=21$	Twenty one.
$20+2=22$	Twenty two.
$20+9=29$	Twenty nine.
$40+5=45$	Forty five.
$90+9=99$	Ninety nine.

વીસની ઉપરની સંખ્યા બતાવતા પૂરા દશકની રકમ જોડે એકમની જે રકમ હોય તે મૂકાય છે. જેમકે twenty-four, એમાં પૂરા દશકની રકમ twenty છે, અને એકમની રકમ four છે, માટે twenty-four એટલે ચોવીશ.

૨૦ થી ૯૯ સુધીની રકમનું એ પ્રમાણે સમજવું.

2

1 Sunday is the *first* day of the week.

2 Monday is the *second* day of the week.

3 Tuesday is the *third* day of the week.

4 Wednesday is the *fourth* day of the week.

5 Thursday is the *fifth* day of the week.
6 Friday is the *sixth* day of the week.
7 Saturday is the *seventh* day of the week.
8 August is the *eighth* month of the year.
9 September is the *ninth* month of the year.
10 October is the *tenth* month of the year.
11 November is the *eleventh* month of the year.
12 December is the *twelfth* month of the year.

Thirteenth. Fourteenth. Fifteenth.

Nineteenth.	Twentieth.
Twenty-first.	Twenty-second.
Twenty-ninth.	Thirty-third.
Thirty-fifth.	Thirty-seventh.
Sixty-fourth.	Seventy-eighth.
Eighty-first.	Ninety-ninth.

નોંધ (૧) :—સાધારણ રીતે સંખ્યા બતાવનાર શબ્દને છેડે th પ્રત્યય લગાડવાથી તે રકમનું ક્રમવાચક રૂપ થાય છે.

પણ	one	નું	ક્રમવાચક	રૂપ	first	થાય છે
	two	નું	,,	,,	second	થાય છે
	three	નું	,,	,,	third	થાય છે
	five	નું	,,	,,	fifth	થાય છે

nine નું ક્રમવાચક રૂપ ninth થાય છે
અને twelve નું ,, ,, twelfth થાય છે

નોંધ (૨) :—સંખ્યા બતાવનાર શબ્દને છેડે y હોય તો તેને બદલે ie મૂકી પછી th પ્રત્યય લગાડાય છે, જેમકે twenty નું twent*ie*th થાય છે.

NEW WORDS

eleven = અગીઆર
thirteen = તેર
a day = દિવસ
a month = મહીનો
Sunday = રવિવાર
Tuesday = મંગળવાર
Thursday = ગુરૂવાર
Saturday = શનિવાર
team = ટુકડી
twelve = બાર
a dozen = બાર, ડઝન
a week = અઠવાડીઉં
a year = વર્ષ
Monday = સોમવાર
Wednesday = બુધવાર
Friday = શુક્રવાર
village = ગામ

LESSON VIII

The Case (Nouns)

I—*The Nominative Case*

1 *Nanu* walks.
2 *Dogs* bark.
3 *Sita* sings.
4 *Birds* fly.
5 *The boy* reads.

Nominative case એટલે કર્તાની વિભક્તિ, અથવા ૧ લી વિભક્તિ.

ઉપર જોશો કે દરેક વાકયમાં પહેલો કર્તા ને પછી ક્રિયાપદ છે. Nanu walks, એ વાકયમાં Nanu કર્તા છે ને તે ૧ લી વિભક્તિમાં છે. તેજ પ્રમાણે ૨ જા થી ૫ મા વાકયોમાં સમજી લેવું.

નોંધ (૧):—અંગ્રેજીમાં નામ nominative case માં હોય, ત્યારે તેને પ્રત્યય લાગતો નથી.

II—*The Nominative Case and the Objective Case*

1 Sorab eats sweets.
2 Sita sings a song.
3 Rama loves Sita.
4 Radha milks a cow.
5 The master reads a book.

Objective case એટલે કર્મનીવિભક્તિ, અથવા ૨જી વિભક્તિ.

ઉપર જોશો કે દરેક વાકયમાં પહેલો કર્તા, પછી ક્રિયાપદ, ને પછી કર્મ છે. Sorab eats sweets, એ વાકયમાં sweets, કર્મ છે, ને તે ૨જી વિભક્તિમાં છે તેજ પ્રમાણે ૨ જા થી ૫ માં વાકયમાં સમજી લેવું.

નોંધ (૨):—અંગ્રેજીમાં નામ objective case માં હોય ત્યારે તેને પ્રત્યય લાગતો નથી.

નોંધ (૩):—નામ nominative case માં તેમજ objective case માં હોય, ત્યારે તેને પ્રત્યય લાગતો નથી.

પણ સાધારણ રીતે વાક્યમાં તેનું સ્થાન ક્રિયાપદની પહેલાં છે કે પછી છે તે જોવાથી case સમજાય છે.

III—*The Possessive Case*

1 Kusha is *the son of Sita.*
Kusha is *Sita's son.*

2 *The horse of Rustom* is in the field.
Rustom's horse is in the field.

3 This is *the coat of Abdul.*
This is *Abdul's coat.*

4 Rama loves *Sita's dog.*

5 Rama reads *Manu's book.*

6 The tails of horses are long.
Horses' tails are long.

7 The collars of my brothers are clean.
My brothers' collars are clean.

8 The clothes of girls are pretty.
Girls' clothes are pretty.

Possessive case એટલે વિશેષણવિભક્તિ, અથવા ૬ઠ્ઠી વિભક્તિ.

કેટલીક વાર નામને possessive case માં વાપરતાં તેને છેડે 's (' એવું ચિહ્ન અને s) લાગે છે. જેમકે boys, એનું possessive case નું રૂપ, a boy's થાય છે.

જ્યારે નામ બહુવચનમાં હોય છે ને તેને છેડે બહુવચનનો s પ્રત્યય આવેલો હોય છે, ત્યારે તેને માત્ર (') એવું ચિહ્ન લગાડવાથી possessive case નું રૂપ થાય છે; જેમકે boys એનું possessive case નું રૂપ boys' થાય છે.

નોંધ—(') ચિહ્ન the apostrophe કહેવાય છે.

Possessive case નો અર્થ of નામયોગી અવ્યય વડે પણ બતાવાય છે; જેમકે The books *of* the boy are here.

સાધારણ રીત એવી છે કે જીવતાં પ્રાણીઓનાં નામને 's પ્રત્યય લગાડી તેનું possessive case નું રૂપ કરાય છે, અને નિર્જીવ પદાર્થના નામને possessive case માં વાપરવા of, એ નામયોગી અવ્યય તેની આગળ વપરાય છે; જેમકે a man's eyes, a cow's legs, પણ the legs of a table, the roof of a house.

Kusha is the son of Sita ને Kusha is Sita's son, એ બંને વાક્યોનો અર્થ એક થાય છે. તે બતાવવા માટે બંને વાક્યો ઉપર આપ્યાં છે; છતાં Kusha is Sita's son એ વાક્ય વાપરવું એ વધારે સારૂં છે. Of ની મદદથી possessive case કરવામાં આવે તે નિર્જીવ પદાર્થના નામને અંગે વપરાય છે; સજીવ પદાર્થની possessive case *'s* થી કરવી એ વધારે સારો પ્રયોગ છે.

મનોયત

(1) નીચે ખાલી રાખેલી જગામાં જે તે ક્રિયાપદને યોગ્ય કર્મ મૂકી વાકયો પૂર્ણ કરો:—

1 Rama reads.........
2 A bird sings a.........
3 Sita loves.........
4 The cow eats.........
5 Sorab rides a.........
6 The shepherd milks a.........
7 Lila sells.........
8 Abdul kills.........
9 Cats like.........
10 Schoolboys buy.........

(2) નીચેનાં વાકયોમાં of ની મદદથી possessive case બની છે તેને બદલે 's ની મદદથી બનાવો:—

1 This is the garden of Nanu.
2 Sorab is the son of Rustom.
3 The pen of Abdul is on the table.
4 The books of Rama are clean.
5 The house of Sita is big.
6 The eyes of the cat are blue.
7 The feathers of the parrot are beautiful.
8 The tail of the camel is short.
9 The daughter of Lila is very pretty.
10 Manek is the brother of Shirin.
11 The tails of monkeys are long.
12 The mane of the lion is beautiful.
13 The feet of horses are very strong.

14 The houses of my friends are near.
15 The books of my sisters are very clean.

NEW WORDS

sweets = મીઠાઈ
a tail = પૂંછડું
clothes = લુગડાં
short = ટૂંકું
a monkey = વાંદરો
mane = યાળ
near = પાસે
to milk = દોહવું
long = લાંબું
a camel = ઊંટ
a schoolboy = નિશાળીઓ
strong = મજબુત
coat = ડગલો

LESSON IX

The Case (Pronouns)

I—*The Nominative Case of Pronouns*

1 *I* walk. *I* talk. *I* run. *I* sing.
2 *We* walk. *We* talk. *We* run. *We* sing.
3 *You* walk. *You* talk. *You* run. *You* sing.
4 ***He*** walks. ***He*** talks. ***He*** runs. ***He*** sings.
5 *She* walks. *She* talks. *She* runs. *She* sings.
6 *It* walks. *It* talks. *It* runs. *It* sings.
7 *They* walk. *They* talk. *They* run. *They* sing.

II—*The Objective Case of Pronouns*

1 Rama loves *me.* Sita ilkes *me.* The dog bites *me.*

2 Rama loves *us.* Sita likes *us.* The dog bites *us.*

3 Rama loves *you.* Sita likes *you.* The dog bites *you.*

4 Rama loves *him.* Sita likes *him.* The dog bites *him.*

5 Rama loves *her.* Sita likes *her.* The dog bites *her.*

6 Rama loves *it.* Sita likes *it.* The dog bites *it.*

7 Rama loves *them.* Sita likes *them.* The dog bites *them.*

III—*The Possessive Case of Pronouns*

A

1 This is *my* house. That is *my* book. Here is *my* cow.

2 This is *our* house. That is *our* book. Here is *our* cow.

3 This is *your* house. That is *your* book. *Your* cap is white.

4 This is *his* house. That is *his* book. *His* cap is white.

5 This is *her* house. That is *her* book. *Her* cap is white.

6 This is *its* cage. That is *its* feather. *Its* feather is white.

7 This is *their* house. That is *their* book. *Their* caps are white.

B

1 This horse is *mine.* This garden is *mine.*

2 This horse is *ours.* This garden is *ours.*

3 This horse is *yours.* This garden is *yours.*

4 This horse is *his.* This garden is *his.*

5 This horse is *hers.* This garden is *hers.*

6 This horse is *theirs.* This garden is *theirs.*

a pronoun, = સર્વનામ

I, we, you, he, she, it, they એ પુરૂષવાચક સર્વનામોનાં nominative case નાં રૂપ છે.

Me, us, you, him, her, it, them એ પુરૂષવાચક સર્વનામોનાં objective case નાં રૂપ છે.

પુરૂષવાચક સર્વનામોનાં possessive case નાં રૂપ બે રીતે બને છે.

પહેલી રીત પ્રમાણે I, we, you, he, she, it, they, એનાં possessive case નાં રૂપ અનુક્રમે my, our, your, his, her, its, અને their

થાય છે. એ રૂપો જે નામની સાથે સંબંધ બતાવતાં હોય તે નામની **પહેલાં** વાક્યમાં આવે છે.

બીજી રીત પ્રમાણે I, we, you, he, she, it, they એના possessive case નાં રૂપ અનુક્રમે mine, ours, yours, his, hers, its, અને theirs થાય છે. એ રૂપો જે નામની સાથે સંબંધ બતાવતાં હોય તે નામની **પછી** વાક્યમાં આવે છે.

મનોયત્ન

નીચે ખાલી રાખેલી જગામાં સર્વનામ વાપરી વાક્યો પૂર્ણ કરો:—

1 Mani loves.........
2 Manek loves.........
3 Hari hates.........
4 Sorab likes.........
5 ....hate dirt.
6 ....hates dirt.
7 ....love flowers.
8 ....loves pets.
9 ....is in the garden.
10 ....are in the house.
11 This is.........garden.
12 ....house is big.
13 ....father loves.........
14 ....daughter is pretty.
15 ....pen is in.........coat.
16 This pen is.........

17 The garden is.........
18 The house is.........
19 The books are.........
20 The flowers are.........

NEW WORDS

to hate = ધિક્કારવું — dirt = મેલ
pet = પાળેલું — after = પછી, પાછળ
to wag = હલાવવું — colour = રંગ
little = નાનું

LESSON X

Looking Back

મનોયત્ન

નીચે ખાલી રાખેલી જગામાં યોગ્ય શબ્દ મૂકી વાક્યો પૂર્ણ કરો.

1 They have a boy and a girl. The......... name is Manu; the.........name is Mani. Manu is their son. Mani is........./......

2 Govind is the father of Manu and Mani; Nani is.........mother.

3 Govind and Nani have a big house. Govind is the master of the house. Nani is the.........of the house.

4 Govind and Nani love Manu and Mani. Manu and Mani love......father and mother.

5 Manu has fifteen toys; they are.........toys and not Mani's.

6 Mani has seven dolls, they are her dolls and not.........

7 Manu has a dog. It runs after.........and wags.........tail.

8 Mani has a cow;.........colour is white. .... is the cow ?.........in the field.

9 ....is Manu's dog ?......in *this* house.

10 The cow and the dog are friends.../......little master and.........love.........

11 Do you like the dog? Yes, I.........like.........

12 Do you love your father ? Yes, I.../ love/...

WORDS AND MEANINGS

a = એક
absent = ગેરહાજર
actor = નટ (એનું નારીજાતીનું રૂપ actress).
after = પછી, પાછળ
all = બધું, સર્વ
an = એક, એકાદ
and = અને
angry = ગુસ્સે થએલું
animal = પ્રાણી
ant = કીડી
ass = ગધેડું
aunt = કાકી
baby = બાળક
bad = ખરાબ
ball = દડો
bark = ભસવું
be = હોવું
beautiful = સુંદર
bee = મધમાખી
bench = પાટલી
big = મોટું
bird = પક્ષી
black = કાળું
blue = ભુરૂં
bold = બહાદુર
book = ચોપડી
boy = છોકરો
box = પેટી
brother = ભાઇ
brown = ભુરૂં, ભુખરૂં
burn = બળવું
busy = ઉદ્યમી
buy = ખરીદવું
cage = પાંજરૂં
call = બોલાવવું
camel = ઊંટ
cap = ટોપી
case = વિભક્તિ
chair = ખુરશી
child = બાળક, છોકરૂં
circus = જનાવરોના ખેલ કરનાર મંડળી
city = શહેર
class = વર્ગ
clean = સ્વચ્છ
clever = હોશિયાર
clock = ઘડીઆળ
clothes = લુગડાં
coat = ડગલો

cock = મરઘો
colour = રંગ
come = આવવું
cow = ગાય
cricket = એ નામની રમત
crow = કાગડો
cruel = ઘાતકી
dance = નાચ, નાચવું
daughter = દીકરી
day = દિવસ
dirt = મેલ
dish = રકાબી
dog = કુતરો
doll = ઢીંગલી
door = બારણું
dozen = બાર
drink = પીવું
eat = ખાવું
eight = આઠ
elephant = હાથી
emperor = બાદશાહ, શહેનશાહ
eye = આંખ
fat = જાડું
feather = પીછું
feminine = નારી (જાતિ)
field = ખેતર
fifth = પાંચમું
fight = લડવું
finger = આંગળી (હાથની)
fire = અગ્નિ
first = પહેલું
five = પાંચ
flag = વાવટો
floor = જમીન
flower = ફૂલ
foot = પગ
forest = જંગલ
four = ચાર
friend = મિત્ર
fruit = ફળ
garden = વાડી, બગીચો
gender = જાતિ
gentleman = ગ્રહસ્થ
giant = રાક્ષસ
girl = છોકરી
give = આપવું
go = જવું
goat = બકરી
good = સારૂં
grass = ઘાસ
graze = ચરવું
green = લીલું
hair = વાળ
hand = હાથ
happy = સુખી
has = ને છે, પાસે છે
hate = ધિક્કારવું

have = ને છે, પાસે છે
he = તે (નરજાતિ)
hen = મરઘી
her = તેણીને, તેણીનું
here = અહિં
hers = તેણીનું
hill = ટેકરી
him = તેને
his = તેનું
home = પોતાનું ઘર, રહેઠાણ
horn = શિંગડું
horse = ઘોડો
house = ઘર
how many = કેટલાં
hungry = ભૂખ્યા
hunter = શિકારી (નારીજાતિનું રૂપ huntress)
husband = વર
I = હું
in = અંદર
inkstand = ખડીઓ
insect = જીવડું
it = તે, તેને (નાન્યતરજાતિ)
its = તેનું
jump = કૂદવું
just = ન્યાયી
keep = રાખવું
kind = માયાળુ
king = રાજા
kitchen = રસોડું
lady = ગૃહસ્થ સ્રી, સન્નારી
late = મોડું
laugh = હસવું
leg = પગ
lesson = પાઠ
lie = જુઠાણું
like = ચહાવું
lion = સિંહ (નારીજાતિનું રૂપ lioness)
little = નાનું, જરા
live = રહેવું
long = લાંબું
love = ચહાવું
make = કરવું, બનાવવું
man = માણસ
mane = યાળ
many = ઘણાં
mare = ઘોડી
master = ગુરુ, શેઠ (નારીજાતિનું રૂપ mistress)
masculine = નર (જાતિ)
me = મને
milk = દૂધ, દૂધ દોહવું
mine = મારૂં
monkey = વાંદરો
more = વધારે
mother = મા
mouse = ઉંદર

my = મારૂં
name = નામ
near = પાસે
negro = હબસી (નારીજાતિ નું રૂપ negress)
nephew = ભત્રીજો, ભાણેજ
neuter = નાન્યતર
new = નવમું
nice = સુંદર
niece = ભાણુજી, ભત્રીજી
nine = નવ
ninth = નવું
no = ના
noble = ઉમદા
nominative case = કર્તાની વિભક્તિ
not = નથી
number = સંખ્યા, વચન
objective case = કર્મની વિભક્તિ, ૨ જી વિભક્તિ
of = નું
old = જૂનું, ઘરડું
on = ઉપર
one = એક
our = આપણું
ours = આપણું
owl = ઘૂવડ
ox = બળદ
page = પાનું
paint = ચીતરવું
palace = મહેલ
paper = કાગળ
park = બગીચો
parrot = પોપટ
part = ભાગ
pen = કલમ
pencil = પેન્સિલ
pet = પાળેલું
plant = છોડવો
play = રમવું
please = રાજી કરવું
plural = અનેક (વચન)
poet = કવિ (નારીજાતિનું રૂપ poetess)
possessive = સંબંધવાચક
pray = પ્રાર્થના કરવી
present = હાજર
pretty = સુંદર
priest = પુરોહિત, પાદરી, ધર્મગુરુ
prince = કુંવર (નારીજાતિનું રૂપ princess)
pronoun = સર્વનામ
queen = રાણી
question = સવાલ
read = વાંચવું
ready = તૈયાર
red = લાલ
ride = સ્વારી કરવી

ring = વીંટી
road = રસ્તા
roof = છાપરૂં
room = ઓારડો
rose = ગુલાબ
round = ગોળ
run = દોડવું
school = નિશાળ
schoolboy = નિશાળીઓ
second = બીજું
see = જોવું
sell = વેચવું
seven = સાત
sharp = તીણું
she = તેણી
shepherd = ભરવાડ (નારીજાતિનું
રૂપ shepherdess)
shine = પ્રકાશવું
shirt = ખમીસ
shop = દુકાન
short = ટૂંકું
sing = ગાવું
singular = એકવચન
sir = સાહેબ
sister = બેન
sit = બેસવું
six = ૭
slate = સ્લેટ, પત્થર પાટી
sleep = ઉંઘવું
small = નાનું
son = દીકરો, પુત્ર
song = ગાયન
stone = પથરો
street = શેરી
strong = મજબુત
student = વિધાર્થી
sun = સૂર્ય
sweets = મીઠાઇ
table = મેજ
tail = પૂંછડું
talk = વાત કરવી
tall = ઊંચું
tame = પાળેલું
team = ટૂકડી
tell = કહેવું
temple = મંદિર
ten = દસ
that = તે, પેલું
the = તે
their = તેઓનું
theirs = તેઓનું
them = તેમને
there = ત્યાં
they = તેઓ
third = ત્રીજું
this = આ
three = ત્રણ

tiger = વાઘ (નારીજાતીનું રૂપ tigress)
tooth = દાંત (બહુવચન નું રૂપ teeth)
top = ભમરડો
town = નગર, કસ્બો
toy = રમકડું
tree = ઝાડ
twelfth = બારમું
twelve = બાર
two = બે
uncle = કાકો
us = અમને
very = ઘણું
village = ગામ
wag = હલાવવું
walk = ચાલવું
wall = દીવાલ
want = જોઇવું
watch = ઘડીઆળ
we = અમે
week = અઠવાડીઉં
weep = રડવું
well = કુવો
what = શું
where = ક્યાં
which = કયું
white = સફેત
who = કોણ
window = બારી
wife = વહુ
woman = સ્ત્રી (બહુવચન women)
you = તમે, તમને
youug = જુવાન, નાની ઉમરનું
your = તમારૂં
yours = તમારૂં

Printed by V. P. Pendherkar at the Tutorial Press,
211a, Girgaum Back Road, Bombay, and Published by F. E. Francis
for Messrs. Macmillan & Co., Ltd., Fort, Bombay